

Ἡ ἡμερομηνία τῶν ἐκλογῶν

Θά ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρουσα μιά στατιστικὴ πού θά ἔδειχνε πόσες φορές ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου, ἐπικαλούμενος τῇ δυσαρμονίᾳ Βουλῆς καὶ ἐκλογικοῦ σώματος μέ βάση τὰ στοιχεῖα πού παρέχουν οἱ «δημοσκοπήσεις», ἐδῶ καὶ δυὸ τουλάχιστο χρόνια ζήτησε νά γίνουν «ἀμέσως τώρα» ἐκλογές, πόσες φορές πρόβλεψε, μάλιστα μέ συγκεκριμένη ἡμερομηνία, ὅτι οἱ ἐκλογές θά γίνουν τὸ Μάρτη, τὸν Ἀπρίλη ἢ τὸν Ὀκτώβρη τοῦ '79 τοῦ '80 ἢ τοῦ '81, πόσες φορές διαφεύστηκε, πόσες φορές σύμπασα ἡ δημοκρατικὴ ἀντιπολίτευση δι' ἐπισήμων ἐκπροσώπων τῆς ἔκανε τὴν καφετζοῦ προετοιμάζοντας τὸ λαὸ γιὰ τὴ μάχη τῶν ἐπερχόμενων ἐκλογῶν, πόσοι πρωτοσέλιδοι γιγαντότιτλοι, ἰδιαίτερα τῶν *Νέων* καὶ ἡς *Ἐλευθεροτυπίας* εἶδαν τὸ φῶς, πόσες ἐμβριθεῖς ἀναλύσεις μᾶς ἐξήγησαν γιὰτί καὶ πᾶς οἱ πρόωρες ἐκλογές.

Ἡ στατιστικὴ αὐτὴ, εἴμαστε σίγουροι, θά ἔδειχνε ὅτι τὸ πῶ ἀγαπημένο θέμα τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας ἀλλὰ καὶ τὸ φαβορί ἄλογο τῆς δημοκρατικῆς πολιτικῆς τάξης στὴ διετία πού διέρρευσε ἦταν οἱ πρόωρες ἐκλογές.

Ἄλλὰ δέν πρόκειται νά διαβάσουμε τὴ στατιστικὴ αὐτὴ στὶς ἐφημερίδες. Τὸ σχετικὸ μάρκετινγκ τοῦς ἔδειξε ὅτι ἓνα τέτοιο θέμα δέν μπορεῖ οὔτε νά πουλήσει φύλλα οὔτε νά γίνει γιγαντότιπλος. Ἡ κολοκυθιά λοιπὸν συνεχίζεται: στίς 5, στίς 11 ἢ στίς 18 Ὀκτωβρίου; Στίς 27 στίς 13 Δεκεμβρίου; «*Νέα ἐμπλοκὴ στὴν ἡμερομηνία τῶν ἐκλογῶν*» (ΒΗΜΑ, 2 Αὐγούστου), «*Ἀναζητεῖται μεθόδευση...*» (Καθημερινή, 2 Αὐγούστου). Καὶ γιὰτί ὅλα αὐτά; Ἐξαιτίας τοῦ «τυπικοῦ» συνταγματικοῦ κωλύματος πού ἀνέκυψε (ΒΗΜΑ) «καθὼς ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Καραμανλῆς φαίνεται ἀμετακίνητος στὴν ἀρνήση του νά παρεκκλίνει ἔστω κατὰ κεραία ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τοῦ Συντάγματος πού ἀπαιτεῖ τὸ φυσιολογικὸν τερματισμὸ τοῦ βίου τῆς Βουλῆς στίς 20 Νοεμβρίου» (Καθημερινή)!

Τὸ συνταγματικὸ, λοιπὸν, θέμα πού ἀνέκυψε εἶναι ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πού θέλει νά σεβαστεῖ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, νά μὴν κάνει κάποια μικρὴ παρέκκλιση ἔξροντας ὅτι οἱ μικρές παρέκκλίσεις εἶναι ἀπλούστατα παρεκκλίσεις, ὅπως καὶ οἱ ὀλίγον ἔγκυες εἶναι ἀπλούστατα ἔγκυες. Πίσση λοιπὸν, ἀπ' ὅλες τίς μεριές γιὰ λόγους προεκλογικοῦ μάρκετινγκ νά παρανομήσει ὥστε νά ξεπεραστεῖ τὸ συνταγματικὸ κώλυμα μέ ἐγγυητικές ἐπιστολές, ἢ συμφωνία τῶν μεγάλων κομμάτων (δηλαδὴ συμπαιγνία). Νά καὶ μερικὰ πολὺ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα: οἱ ἐκλογές πρέπει νά γίνουν στίς 18 Ὀκτωβρίου γιὰτί στίς 26 γίνεται παρέλαση στὴ Θεσσαλονικὴ καὶ πρέπει νά παρίσταται ὁ νέος πρῶθυπουργός. Ἡ, δέν μπορεῖ γίνονται ἐκλογές τὸ Δεκέμβρη γιὰτί κάνει πολὺ κρύο.

Στὸ μεταξύ ὁ καθηγητὴς Δημ. Τσάτσος, ἐξηγοῦσε στὴν *Αὐγή* (2.8) πολὺ καθαρά καὶ πειστικὰ ὅτι ἂν ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διαλύσει μὲν πρόωρα τὴ Βουλὴ, ἀλλὰ, βασιζόμενος σὲ ἐγγυητικὴ ἐπιστολὴ τῶν δύο μεγάλων κομμάτων, θεωρήσει στὸ μέλλον τὴν πρόωρη διάλυση ὡς ἐκπνοὴ τῆς τετράχρονης θητείας «εἶναι ἐρμηνεῖα ἀνατριχιαστικὴ καὶ πάντως καταρρακωτικὴ τοῦ κύρους τοῦ Συντάγματος». Παρὰ ταῦτα – ἀχ αὐτές οἱ ὑπερεξουσίες τοῦ Προέδρου – συγχρονίζεται κι αὐτὸς μέ τὴ λύση τῶν πρόωρων ἐκλογῶν, θεωρώντας ὅτι δέν εἶναι καὶ τόσο ἀναγκαῖο νά ἐκπνεύσει ἡ τετράχρονη θητεία τῆς Βουλῆς.

Ἄλλὰ γιὰτί τόσοσ θόρυβος; Ἐκεῖ πού ἔχουν φτάσει τώρα τὰ πράγματα αὐτὸ τὸ τρισάθλιο παζάρι γιὰ ἓνα μῆνα μπρὸς ἓνα μῆνα πίσω ἔχει ἓνα καὶ μόνο στόχο: νά μὴν ἔχει ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τὴ δυνατότητα νά διαλύσει τὴ Βουλὴ τὸν πρῶτο μέτα τίς ἐκλογές χρόνο, πλὴν κι ἂν ἡ Βουλὴ αὐτὴ καταψηφίσει 2 κυβερνήσεις (ἄρθρο 41, παρ. 2 τοῦ Συντάγματος). Ἐτοῖ ἀνέλαβον ὅλοι ἀγῶνα λαϊκὸ, ἐναντία στίς ὑπερεξουσίες τοῦ προέδρου παζαρεύοντας τὸν κρίσιμο μῆνα. Αὐτοὶ πού δημιούργησαν προεκλογικὴ ἀτμόσφαιρα ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια, τὸ λιγότερο πού τοὺς ἐνδιέφερε ἦταν ἡ σταθερότητα τῶν θεσμῶν. Γιὰ συνταγματικὴ τάξη θά μιλάμε τώρα;

Μπράβος Μπορντόκας, Μπαλακάκης: Ἐμπρός γιὰ τὸ 17%!

Οἱ κ. κ. Bravos, Bordokas καὶ Balakakis, τὸ ἀναφυκτῆριον Ἑρμῆς, ἡ ἐπιχείρηση Athens Furs, τὸ γραφεῖο θαλάσσιων λουτρῶν «Ὁ Τάκης», τὸ νυχτερινὸ κέντρο «ELA MANA MOU» καὶ οἱ ἐπαγγελματικὲς σχολές διαμετακομιστικῶν ἐπαγγελμάτων, εἶναι μεταξύ τῶν πρῶτων πού ὑπέγραψαν τὸ μανιφέστο ἐναντία στὰ ντόπια καὶ ξένα μονοπώλια καὶ τίς σκοτεινές ἀντιλαϊκές δυνάμεις πού μεθόδευσαν τὴν ἀπαγόρευση τῆς ἀφισκοκόλλησης καὶ τὸ πέρασμά τῆς στὴν ἀρμοδιότητα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης μέσα στὰ πλαίσια τῆς παγίδευσης τῶν δημοκρατικῶν, ἀντιιμπεριαλιστικῶν δυναμῶν καὶ κάτω ἀπὸ τὸ πρόσχημα τῆς μὴ ρύπανσης καὶ τῆς μείωσης τῆς κουρελαρίας στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας. Τὸ μανιφέστο συμπληρώνεται μέ κάλεσμα στὸ λαὸ τῆς Ἀθήνας νά ἀντιπαχθεῖ στὰ ὑποπτα σχέδια τῆς ἀντίδρασης καὶ τῶν ξένων ἀφισκοκλητικῶν πολυεθνικῶν συγκροτημάτων, παλεύοντας ἔτσι μέσα ἀπὸ συγκεκριμένους στόχους γιὰ τὴ μεγάλη ἀλλαγὴ, τὴ βελτίωση τῆς ποιότητας τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς, τὴν ἐμβάθυνση τῆς δημοκρατίας, τὴ ρῆξη μέ τὸ σημερινὸ τρόπο διαφήμισης καὶ τὸ 17%...

Ὁ βίος μας ὁ ἀνθόσπαρτος

Πανρεύεται ὁ κόσμος. Βρετανικὸς γάμος στὸ Λονδίνο μέ τρικουβερτο βρετανικὸ γλέντι, ὅπως εἶδαμε ἀπὸ τὴν ΕΡΤ. Σεμνὸς ἑλληνικὸς γάμος στὸ Καλὲντζι μέ ἑλληνικὰ νταούλια, ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ ἑλληνικὲς τούρτες, ὅπως ἐξονυχιστικὰ μᾶς παρουσίασαν ἡ *Ἐλευθεροτυπία* καὶ τὸ *Συγκρότημα* ἐν εἶδει πολιτικοῦ γεγονότος. Γάμοι πού φτιάχνουν πολιτικὴ καὶ πολιτικὴ πού φτιάχνει γάμους. Δημοσιοποίηση τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ ἰδιωτικοποίηση τοῦ δημόσιου. Γάμοι καὶ πουρνάρια σὲ διαλεκτικὴ σχέση.

“Αστρα θά φορέσω...”

«Οί ώραϊες εμφάνισεις δέν ελειψαν. Μέ λευκό κι ξεωμο ή κ. Ν.Π., πράσινο σμαραγδί ή κ. Τ. Σ., μέ παλιά δαντέλλα κρέμ και ντεκολτέ ή νεαρή κ. Ε. Α., μέ ζωηρόχρωμο έμπριμέ ή κ. Ν. Κ., και ή πανύψηλη νιόνυμφη κ. Μ. Ξ.».

Τμήμα από τό ρεπορτάζ τής «Καθημερινής», 26-7-81, γιά τό γιορτασμό τής άποχουνοποίησης.

Ερώτηση 1η: Γιατί αυτός ὁ άπαράδεκτος φεμινισμός; Οί κύριοι τάχα τί φορούσαν;

Ερώτηση 2α: Καί ή φουστανέλα; Είναι μόνο γιά τήν «παραδοσιακή γωνιά» του σπιτιού μας;

Ερώτηση 3η: Άλήθεια, τί γίνεται μέ τούς «ξεβράκωτους»;

Πώς θά πολιτικοποιηθεῖ ὁ χῶρος τῆς ἀριστερᾶς

Ἑρώτημα πρὸς Μαρξιστές-Λενινιστές

Στό περιοδικό τοῦ ΚΚΕ μ-λ *Γιά μιάν ἀριστερή ΠΟΛΙΤΙΚΗ* ὁ Γ. Μαρκάκης ἀναφέρεται στό κείμενο τῶν 150 «Μιά πρόταση γιά τήν ἀριστερά» (*Ἀντί*, ἀρ. 178). Μέ ἐπιχειρήματα πού μᾶς βρίσκουν ἀπόλυτα σύμφωνους σκιαγραφεῖ τήν ἀνάγκη ἑνός ἀναγεννημένου κομμουνιστικοῦ κινήματος, μιᾶς ἀριστερᾶς πού «πρέπει νά περιλαμβάνει ὅλους τούς χῶρους πού ἐπαγγέλλονται τήν ἀναγέννηση. Πρέπει νά ξέρει νά κινεῖται και μέσα στό κοινοβούλιο ἀλλά και ἔξω ἀπ’ αὐτό. Πρέπει νά πολιτικοποιεῖ τό χῶρο... νά ἔχει νοῦ και πάθος... νά καταχτᾶ και νά ἐλπίζει... νά μελετᾶ τό παλιό και νά δέχεται τό νέο.» Συμφωνοῦμε ἀκόμα ὅτι «τό ΚΚΕ (ἔσωτ.) είναι ἀδύνατο στή σημερινή του διάσταση νά ἀναλάβει αὐτό τό ρόλο. Τά καθόλου ἀνανεωτικά «ἐθνικοενωτικά» κατάλοιπα και στοιχεῖα του τό καθιστοῦν ἀνίκανο νά προωθήσει μιάν ἐνεργητική ἀριστερή πολιτική». Γι’ αὐτό και «μονοσήμαντη (χωρίς ὄρους μάλιστα) ὑποστήριξή του θά ἔχει ἀρνητικές ἐπιπτώσεις στήν ὑπόθεση τῆς ἀριστερᾶς».

Ἐπειδή ὁμως σύντροφε Μαρκάκη και ή μὴ ὑποστήριξή του θά ἔχει ἐξίσου (ἂν ὄχι χειρότερες) ἀρνητικές ἐπιπτώσεις στήν ὑπόθεση τῆς ἀριστερᾶς, ἐπειδή λοιπόν τά πράγματα είναι τόσο ἀντιφατικά, και ή δική μας πρακτική θά είναι ἐκ πρώτης ὄψεως ἀντιφατική, και ὄχι... μονοσήμαντη. Γιατί ἂν θέλουμε νά εἴμαστε μονοσήμαντοι σήμερα, δέν ἔχουμε τίποτ’ ἄλλο νά κάνουμε ἀπὸ νά «περιμένουμε», λέξη μέ τήν ὁποία ἀκριβῶς τελειώνει και τό κείμενό σου. Ὅποτε, καθαροί και ἀσπιλοι θά δευσοῦμε στοὺς τάφους πού ἔσκαψαν οἱ ἄλλοι γιά μᾶς.

Τί νά κάνουμε λοιπόν; Σύ εἶπας: «Νά πολιτικοποιήσουμε τό χῶρο, ... νά ἔχουμε νοῦ και πάθος, νά καταχτοῦμε και νά ἐλπίζουμε...».

Τά σήριαλ τῆς ἀστικῆς αἰωνιότητος

Τό καταθλιπτικά μεγάλο ποσοστό τῶν σήριαλ ἀμφοτέρων τῶν καναλιῶν τῆς τηλεόρασῆς μας ἀναφέρονται στό παρελθόν μας. Ξεκινώντας ἀπ’ τό μεσοπόλεμο και περνώντας ἀπ’ τίς ἀρχές τοῦ αἰῶνα προχωροῦν ἀκόμη πὸ πίσω, σά νά ξεσκαλίζουν τά βάθη τῆς καταγωγῆς μας.

Ἱστορική μνήμη λοιπόν; Λάθος! Παραποίηση τοῦ παρελθόντος, μιᾶ και τό παρόν είναι κάπως δύσκολο νά τό δοῦμε μέ ἄλλο μάτι. Τό ὄλο σκηνικό τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος περιορίζεται ἔτσι κάπου στά Ἐπτάνησα μέ τά κρινολίνα και τίς καπελαδοῦρες, τούς κόντηδες και τίς κοντέσες, τά ἀμαξάκια και τ’ ἀρχοντικά περίπτερα. Στά εὐλογημένα νησιά μέ τό ἀρχοντικό παρελθόν ἀπ’ ὅπου θά πρέπει νά πειστοῦμε ὅτι ὄλοι ἔλκουμε τήν καταγωγήν. Γιά νά περάσουμε μετά στήν Ἀθήνα τοῦ 1900 γεμάτη νεοκλασικά κτίρια, κοσμικές ἐκδηλώσεις, λουστραρισμένα γοβίνια, μεταξωτά μαντιλάκια και παθιασμένους ἔρωτες στά ψηλοτάβανα κτίρια.

Εὐλογημένοι ἀστοί. Δέν ἔχετε θέβαια και πολύ μεγάλο παρελθόν σέ τοῦτο τόν τόπο. Ὅσο κι ἂν ή εἰκόνα τῆς τηλεόρασης προσπαθεῖ νά μᾶς πείσει γιά τήν αἰωνιότητα τῆς παρουσίας σας στόν τόπο και τό χρόνο, στό παρελθόν και τό μέλλον, εἰστε ἐφήμεροι. Ἀλλά αὐτό δέν θά ἐξαρτηθεῖ ἀπό σᾶς, ἀλλά ἀπό τούς σημερινούς ἀπογόνους ἐκείνων πού ἔχουν τόν ἰδρῶτα τους γιά νά λουστράρουν τά γοβίνια σας και νά χτίσουν τά νεοκλασικά σας.

Διφρενικάτα

Τυπικά ήθη

«*Ἡ Σοφία Κυρίτη σωθήκε (ἂν τελικά σωθεῖ) χάρη στήν εὐαισθησία τῆς κοινῆς γνώμης, πού ξεκίνησε μέ πρωτοσέλιδο δημοσίευμα τῶν "Νέων"*».

Αὐτή είναι ἡ γνώμη τοῦ Γιάννη Κάτρη, στά *Νέα*, 20-7-81. Κι ἔτσι παραγράφεται ἡ ἴδια ἡ ἀπεργία πείνας τῆς Κυρίτη καί τῶν συκρατουμένων της κι ἀκόμα οἱ ἀλλεπάλληλες διαδηλώσεις πού ὀργάνωσε ἡ «*Ἐπιτροπή συμπαράστασης στόν ἀγῶνα τῶν φυλακισμένων*» στόν Κορυδαλλό καί στά Προπύλαια. Διαδηλώσεις πού, ἐκτός τῶν ἄλλων, ὀδήγησαν στή φυλακή καμπόσους διαδηλωτές.

Ἐκτός ἀπό τά «*αὐθεντικά, πρωτοπόρα καί μοναδικά*» κόμματα, ἰδοῦ λοιπόν καί οἱ ἰσάζιές τους ἐφημερίδες. Μόνο πού κι ἐδῶ ἐμφανίζεται σαρκάζων ὁ πληθωρισμός: Κατά πῶς εἶναι παγκοίως γνωστό, ἀπό τό νέφος μᾶς γλίτωσε ἡ *Ἐλευθεροτυπία*, ἀπ' τά λακόστ ἡ *Ἀυριανή*, ἀπ' τό Βαλέσα ὁ *Ριζοσπάστης*, ἀπ' τίς αὐτοκτονίες τῶν ἐγκλείστων τοῦ Κορυδαλλοῦ ἡ *Ἀπογευματινή* κι ἀπό τήν ντροπή τοῦ γιουγκοσλάβικου 5-1 τό *Φῶς τῶν σπόρ*. Εὐτυχῶς πού τό τελευταῖο, καί μόνον αὐτό, δέν τό ἔκανε θέμα καί δέν γύρεψε ἀποζημίωση.

Ἀνάκαμψη στή Μ. Βρετανία

Οἱ κατά κεφαλὴν θάνατοι ἀπό ἀπεργία πείνας στή Μ. Βρετανία αὐξήθηκαν τό τελευταῖο τρίμηνο κατά 147% σέ σχέση μέ τό ἀντίστοιχο τρίμηνο τοῦ περασμένου ἔτους. Ἡ κάποια ὕφεση πού γνώρισε ἡ ἀνοδική αὐτή πορεία στίς παραμονές τῶν βασιλικῶν γάμων ἦταν ἀπλῶς συγκυριακό φαινόμενο, δήλωσε μέ φανερό ἱκανοποίηση στήν προχθεσινή συνέντευξή της πρὸς τόν οικονομικό τύπο ἡ κ. Μάργκαρετ Θάτσερ.

Novum organum

Ἐξασφάλιση τῆς ἰσότητος ἀνδρῶν καί γυναικῶν: «... Θά ληφθοῦν μέτρα γιά τὴν ἐπιμόρφωση τῆς οἰκογένειας σέ θέματα πού ἔχουν σχέση μέ τὴ δομὴ καί τὴ λειτουργία της. Γιά τό σκοπὸ αὐτὸ θά ἐνεργοποιηθοῦν ἡ κυβέρνησις, ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκησις, οἱ λαϊκὲς ὀργανώσεις καί τὰ μαζικὰ μέσα ἐνημέρωσης...» (Τὴ νέου περιεχομένου μόρφωση ὑπὲρ τῆς ἰσότητος) «... θά βοηθήσει ὁ θεσμὸς τῆς παράλληλης Παιδείας (σχολές γονέων, ἐλεύθερα Ἀνοιχτὰ Πανεπιστήμια, ἐκπαιδευτικὴ τηλεόρασις κλπ)» – ἄρθρο 182 τοῦ Κυβερνητικοῦ Προγράμματος τοῦ ΠΑΣΟΚ.

«Γιά νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ πραγμάτωση τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος (...) θά δημιουργηθεῖ ἓνα εἰδικὸ ὄργανο πού θά ἐλέγχει τὴ σωστὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος. Αὐτὸ τὸ ὄργανο θά εἶναι υπεύθυνο γιά τὴ διαμόρφωση τοῦ Ἐθνικοῦ Προγράμματος σέ θέματα σχετικὰ μέ τὴν ἰσότητα τῶν φύλων, γιά τὸν προγραμματισμὸ ἔρευνας σέ γυναικεῖα θέματα καί γιά τὴ διαφύτιση τῆς κοινῆς γνώμης» – ἄρθρο 183.

Ἡ μεγαλόπνοη αὐτὴ ὀργανωτικὴ καί διοικητικὴ παρέμβασις τῆς Πασοκικῆς κοσμοθεωρίας στό γυναικεῖο πρόβλημα (ἔστω κι ἂν περιορίζεται, γιά λόγους τακτικῆς, στήν οἰκογένεια καί τὴν ἐργατικὴ νομοθεσία) πρόκειται, κατά ἀποκλειστικὲς πληροφορίες μας, νὰ συμπληρωθεῖ σύντομα μέ συγκεκριμένα μέτρα γιά τὴ στελέχωση καί τίς πρακτικὲς κατευθύνσεις της. Εἰδικὰ σεμινάρια θά ὀργανωθοῦν γιά τοὺς δημάρχους καί κοινοτάρχες ὥστε ἡ «ἐνεργοποίησή» τους, μέ στόχο τὴν ἐπιμόρφωση τῆς οἰκογένειας, νὰ εἶναι πιὸ ἀποτελεσματικὴ ἀλλὰ καί σέ ἀρμονία μέ τίς γνήσιες ἐλληνικὲς, κατά περιφέρειαν μάλιστα (δεδομένου τοῦ στόχου τῆς ἀποκέντρωσης), παραδόσεις. Τὰ εἰδικὰ προγράμματα τῆς ἐκπαιδευτικῆς τηλεόρασης θά προωθηθοῦν πρὸς τίς ζώνες ἀκρόασης πού προσφέρονται καλύτερα γιά τὴ μεγιστοποίηση τῆς ἐπαφῆς τους μέ τοὺς ἀποδέκτες τους (μετὰ τό νυχτερινὸ δελτίο εἰδήσεων).

Τὸ «εἰδικὸ ὄργανο», πού θά ἐλέγχει κλπ, θά στελεχωθεῖ μέ εἰδικούς, ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας τῆς διασποράς (ἤδη μιά εἰδικὴ σύσκεψη προβλέπεται τό Σεπτέμβριο τοῦ 1981 στή Μάνη), γιά νὰ τεθοῦν οἱ πρῶτες βάσεις τοῦ Ἐθνικοῦ Προγράμματος. Τό τελευταῖο θά ὑπαχθεῖ στήν ΥΕΕΤ ὡς πρὸς τὴ σύζευξή του μέ τὴ γενικότερη ἔρευνα, ἀλλὰ καί στό ΚΕΠΕ ὡς πρὸς τὴ σύλληψή του. Ἦδη εἶναι γνωστὸ ὅτι περιλαμβάνει στοὺς στόχους του τὴ μείωση τοῦ μέσου ἐτήσιου ρυθμοῦ αὐξησης τῶν βιασμῶν, τὴ δραστικὴ ἀποκέντρωση τῶν καμακιῶν καί τὴν κοινωνικοποίηση τῆς ἀντιούλληψης καί τῶν ἀμβλώσεων.

Μετὰ ταῦτα τρόμος μέγας κατέχει τοὺς, ἐλάχιστους ἐξάλλου, μεγαλοφαλλοκράτες, ντόπιους καί ξένους. Προσοχὴ ὅμως: ἔχουν πάντα τὴ δυνατότητα εἰσοδισμοῦ στίς «λαϊκὲς ὀργανώσεις» πού θά μᾶς ἐκπαιδεύσουν. Μήπως χρειάζεται καί ἡ δημιουργία ἐθνικοῦ φορέα περιφρούρησης, μέ συμμετοχὴ ὅλων τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων;

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Από τον Πάνο Θασίτη λάβαμε την ακόλουθη επιστολή για το άρθρο του Χριστόφορου Λιοντάκη, «Τά όρια της κριτικής», που δημοσιεύτηκε στο τεύχ. 42 του Πολίτη.

Αγαπητέ «Πολίτη»,
Κανένας δέ θα είχε τη σκληρότητα να διακόψει τις υπερβατικές και παραδεισιές ανταποκρίσεις, ανάμεσα σ' έναν αυτοτιμωρούμενο νέο ποιητή που θέλοντας να ύψωθεί ταπεινόμενος φορά τον τρίχινο χιτώνα του άπλου «αναγνώστη» και σ' έναν υποθετικό Άγιατολάχ, Μάντη και Πατέρα της νεοελληνικής Κριτικής, αν ο κ. Χριστόφορος Λιοντάκης, στην προσπάθειά του να ξεάρει τό άπόλυτο κύρος των κριτικών Κωδίκων του - άμέτοχου υποθέτω - κ. Μαρωνίτη, δέν «έξαφάνιζε» από προσώπου γής κι όλόκληρη τήν πρίν και μετά τον κ. Μαρωνίτη νεοελληνική Κριτική, γράφοντας τά έξής συντριπτικά:

«... 'Η νεοελληνική κριτική, έδώ και πολλά χρόνια, κινείται κατά κανόνα ανάμεσα στή θεματική και λεκτική

κοινοτυπία των παλαιών και στους άγύμναστους λεκτικούς άκροβατισμούς των νεοτέρων... 'Η άποτυχία όφειλεται στήν έλλειψη σχετικής ύποδομής και στήν άγλωσσία των περισσοτέρων...» (Βλ. 'Ο Πολίτης, τεύχος 42, 'Απρίλης-Μάης 1981, σελ. 94-95).

Γιατί οι μέν προσευχές και τά θυμιάματα, καθώς και ή παραίτηση από τή χρήση του λογικού (όπ.π.), είναι προσωπική υπόθεση του κ. Λιοντάκη. 'Η νεοελληνική όμως Κριτική δέν είναι.

Θέλει δέ θέλει ό κ. Λιοντάκης, νεοελληνική Κριτική, άξια του όνόματος, υπήρχε και πρίν από τον κ. Μαρωνίτη και συνεχίζει να υπάρχει και μετά. Κι αυτό δέ μειώνει τήν όποια συμβολή του κ. Μαρωνίτη, αν φυσικά τήν άπαλλάξουμε άπ' τό σύνδρομο τής Άποκάλυψης του κ. Λιοντάκη.

Νά θυμίσω έδώ κείμενα και όνόματα; Είναι γνωστά σ' όλους. Άλλωστε, αυτό θά μάς πήγαινε πολύ μακριά και πολύ βαθιά και σέ κάθε κατεύθυνση, πράγμα που για τήν ώρα είναι έξω άπ' τις προθέσεις μου.

Πολύ φιλικά
Πάνος Θασίτης

'Ο Χριστόφορος Λιοντάκης υπόψη του όποιου θέσαμε τήν επιστολή του Π. Θασίτη μάς έστειλε τήν έξής άπάντηση.

Δέν περίμενα ότι ό κ. Θασίτης, μέ τήν ήλικία, τήν πείρα και τή νοημοσύνη που διαθέτει θά παρεξηγούσε σέ τέτοιο βαθμό τήν άναγνώσή μου του βιβλίου του Δ.Ν. Μαρωνίτη 'Όροι του λυρισμού στόν 'Οδυσσέα Έλύτη.

Είναι δικαίωμα του κ. Θασίτη να καταφρονεί τήν άναγνώση αυτού του τύπου και να υπερασπίζεται τήν παραδοσιακή κριτική. Νομίζω όμως πώς δέν είναι δικαίωμά του να παρερμηνεύει, μέ τήν κατάχρηση ενός παραθέματος, τις προθέσεις, τους όρους και τους στόχους τής αναγνωστικής μου συγκίνησης. 'Η παρερμηνεία φθάνει δυστυχώς στο σημείο να επιτρέψει ό κ. Θασίτης στόν έαυτό του τή μεταφορά του 'Άγιατολάχ και του αυτοτιμωρούμενου αναγνώστη μέ τον τρίχινο χιτώνα. 'Ο κ. Θασίτης ξέρει τά πολιτικά και πνευματικά πράγματα αυτού του τόπου και δέν του συγχωρείται να δημαγωγεί μέ τόσο εύκολες παρομοιώσεις.

Τό κείμενό μου είχε, πιστεύω, ενδιακτική ειλκρίνεια και δήλωνε στά κρίσιμα σημεία του τους αναγκαίους περιορισμούς οι όποιοι άπαγορεύουν σαρωτικές και μανιχαϊκές κρίσεις όπως αυτές που έφηψε ό κ. Θασίτης - ίσως ό καθένας έφευρίσκει ό,τι του χρειάζεται. 'Όταν γράφω «κατά κανόνα» έννοώ «κατά κανόνα», δέν

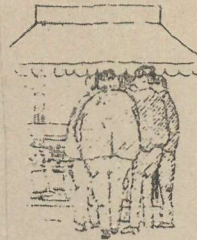
χρησιμοποιώ τήν έκφραση ως σχήμα λόγου και σαφώς δέν αναφέρομαι στήν ιστορία τής νεοελληνικής κριτικής αλλά στή γνωστή σύγχρονη κρίση της. Σέ περίπτωση ώστόσο που ό κ. Θασίτης μέ λανθάνοντα τρόπο ένδιαφέρεται να μάθει αν βρίσκεται έντός ή έκτός του κανόνος, μπορώ να τον καθησυχάσω - πάντα μέ τήν ιδιότητα του αυτοτιμωρούμενου αναγνώστη - ότι ως κριτικός περιέχεται στο έκτόπισμα τής έπίμαχης έκφρασης «κατά κανόνα». 'Ο λόγος που δέν άνέφερα συγκεκριμένα όνόματα για να δηλώσω τις ύπονοούμενες εξαίρέσεις είναι ό ίδιος που κάνει τον κ. Θασίτη να άποφεύγει κατάλογο όνομάτων στήν επιστολή του. 'Εν πάση περιπτώσει, συμφωνεί νομίζω ό κ. Θασίτης ότι τά ήθη τής νεοελληνικής κριτικής δέν κινδυνεύουν μέ κείμενα όπως τό δικό μου - ένδέχεται όμως να ύπονομεύονται από κείμενα όπως τό δικό του: έννοώ τήν επιστολή του στόν Πολίτη.

'Όσο για τόν ύπαινιγμό του περί συμμετοχής ίσως του κρινόμενου στο ειδωλοποιητικό μου παραλήρημα, άρνούμαι να τον παρακολουθήσω στις επικίνδυνες φαντασιώσεις του - αυτό έξάλλου θά καταργούσε κι ένα μίνιμουμ ήθικης ευαισθησίας.

'Εδώ τελειώνει - για μένα τουλάχιστον - αυτή ή ιστορία. 'Ο τρίχινος χιτώνας μέ ζεσταίνει καλοκαιριάτικα.

Χρ. Λιοντάκης
21/7/81

ΚΑΘΕ ΠΡΟΙ

αφραζε

διαβαζε

διαδιδε

την ΑΥΓΗ

τη δικη 68

φωνη

Η ΝΟΥΒΕΛΑ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Αγαπητέ «Πολίτη»,

Στή μετάφρασή μου τής νουβέλας του 'Ηρόδοτου «'Η καταδίκη τής τυραννίδας» που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος υπάρχουν δύο μικρές άβλεψίες που θά παρακαλούσα για ενημέρωση των αναγνωστών να διορθωθούν:

α) στή σελίδα 48, σειρά 14, ή δυσανάγνωστη λέξη να διαβαστεί νεκρομαντείο και
β) ή λέξη κυφέλη, σελ. 47, που επαναλαμβάνεται δύο φορές (άράδα 14 και 22) θά πρέπει να διαβαστεί σαν σέ εισαγωγικά, διότι έδώ πρόκειται για τήν αρχαία λέξη κυφέλη που σημαίνει λάρνακα, κασέλα.

Μ' εύχαριστιές,
Δ. Ν. Μαρωνίτης